

A KATOLIKUS ANYASZENTEGYHÁZ JELENLEGI HELYZETE.

Irta: báró Vecsey G. Aurél dr. középiskolai hittanár, tb. kanonok.

Magyarország.

HAZÁNK katolikus egyháza nagyon sínyli az 1918-iki forradalom és az országcsönkítés következményeit. Számos egyházmegye egészen vagy részben megszállás alatt van. Mivel az ország katolikus egyháza már Szent István ideje óta mindig egységes volt, minden intézményünk átnyúlik a jelenlegi vonalokon innenre és túlra. A megmaradt Csonkamagyarországban nagyon sok a teendő, mert a háború és forradalmak által okozott károkat, ezenkívül pedig a háborút megelőző negyven esztendő mulasztásait kell pótolnunk. Iparkodnunk kell, hogy minden vonalon visszaszerezzük a közügyekre azt a befolyást, amely minket megillet.

Először is szükséges, hogy a katolikusok mindjobbban meg erősödjenek szent hitükben és annak gyakorlásában. Örvendetes lépés történt 1926. év őszén a budai hegyekben épülő lelkigyakorlatos ház alapkövének lerakásával. Sokfelé tartanak népmissziókat, háromnapos ájtatosságokat vagy úgynevezett katolikus napokat. De még mindezekben a tereken sok a munka. A főváros külterkeit évtizedek óta kissé elhanyagoltuk. Még mindig kevés ott a pap és a templom. Egész Magyarország érdeke, hogy a főváros buzgó katolikus legyen, mert innen indulnak ki a szellemi áramlatok is, melyek szerint a vidék igazodik. Ugyancsak sok a teendő egyes vidékeken, kivált a Tiszántúl. Ott a nép széles rétegei elsodródttak a katolikus Anyaszentegyházról. A magyar katolicizmusnak kötelessége, hogy őket tanítás és felvilágosítás által ismét megnyerje. Ahol ez irányban kísérletek történtek, az eredmény biztató volt. Buzgó imában is kérnünk kell az Úr Jézus szentséges szívét és a boldogságos Szűzet, hazánk Nagyszonyját, hogy az ország belső egysége ismét helyreálljon. Ezenkívül jobban fel kell karolnunk a hitterjesztés ügyét is. Vannak már magyar hithirdetők (jézustársaságiak) Kinában. A misziós ferencrendi apácáknak is sok magyar rendtagjuk működik pogány országokban. Az Isteni Ige Társaságának Názaret nevű

házában (Budatétény, Pestmegye) sok ifjú nevelkedik, hogy idővel a hitet terjessze a pogányok között. De a magyarral rokon nemzeteket is gondolnunk kell. A finnek, esztek és törökök, mint testvéreket szeretnek bennünket, szívesen jönnek hozzánk egyet-mást eltanulni. Ha mi is valóban szeretjük őket, kötelességünk lelki kincseinkből nekik is juttatni, legnagyobb kincsünk pedig szent katolikus hitünk. Mindezeknek a szent céloknak elérése sok munkást kíván az Úr szőlőjébe, ezért a katolikus családoknak igyekezniök kellene, hogy legalább egy-egy fiúkat adják az Úristen szolgálatára, mint világi vagy szerzetespapot és egy-egy leányukat, mint apácát. Az Úristen bő kegyelme jutalmazná meg ezt az áldozatot úgy ezen, mint a másvilágon.

Magyarország egyházi beosztása.

A) Latin szertartás:

Érsekségek: *Esztergom* (területe részben cseh megszállt), *Eger*, *Kalocsa* (területe részben szerb megszállt).

Püspökségek: *Nyitra*, *Szepes*, *Besztercebánya* (ez a három egészben cseh megszállt), *Kassa*, *Rozsnyó* (székhelyük és területük nagyobb része cseh megszállt, kisebb része szabad), *Erdély* (egészben román megszállt), *Nagyvárad* (román megszállt, területe részben szabad), *Szalmár* (székhelye és területének egy része román megszállt, más része cseh megszállt, egy része szabad), *Csanád* (székhelye Temesvár és területének nagyobb része román megszállt, egy része szerb megszállt, egy része szabad), *Székesfehérvár*, *Vác*, *Veszprém* (szabad), *Pécs* (területének egy része szerb megszállt), *Győr* (területének egy része osztrák megszállt), *Szombathely* (területének egy része

osztrák, egy része szerb megszállt).

Független apátság: *Pannonhalma* (kiváltságos területének egy része cseh megszállt).

B) Görög szertartás:

Tiszta görög szertartású püspökség: *Hajdudorog* (székhelye Nyiregyháza, területe szabad).

Görög ruthén szertartású püspökségek: *Eperjes*, *Munkács* (székhelye Ungvár, mindkét székhely és területük túlnyomó része cseh megszállt).

Görög román szertartású érsekség: *Gyulafehérvár-Fogarás*.

Püspökségek: *Lugos*, *Nagyvárad*, *Szamosújvár* (valamennyinek székhelyei és egész területe román megszállt).

Összesen:

3 latin szertartású és
1 görög szertartású érsekség,
15 latin szertartású és
6 görög szertartású püspökség,
1 latin szertartású főapátság.

Katolikusok száma: 5.096,729 lat.

és 175,247 gör. szertartású

összesen: 5.271,976.

Románia.

Mint az előbbi fejezetekben láttuk, sok magyar földet zsákmányolván, sok katolikus alattvalót is szerzett. A román állam azonban magát erősen görög-keleti vallásúnak tartja, a katolikus Egyháztól fél, nem tudja megérteni, hogy Krisztus csak egy egyházat alapított, amelynek látható feje Krisztus helytartója, a pápa. A pápaság intézménye ennél fogva a nemzetek fölött áll. A görög-keleti országok pedig megszokták, hogy saját nemzeti egyházukat szolgaként kezeljék. Ezért a román kormány mindenképen akadályozza az uralma alatt álló katolikus Egyház szabad mozgását. Különösen attól fél, hogy a katolikusok fenntartják az évezredes kapcsolatot a vonalon inneniekkel. Az ottani egyházi vagyont már elkobozta, sok iskolát megszüntetett, újjak létesítését nem engedi, a szerzetesek működését ha teheti gátolja, a katolikus intézményeket elnyomja. Minden magyartól fél, de a legjobban a katolikus magyartól reszket, minthogy ösztönszerűleg érzi, hogy a katolicizmus a magyarság legerősebb támasza. Az ugyancsak román megszállás alatt álló görög-katolikusok sorsa szintén nem irigylendő. Ők 1697-ben tértek vissza az Egyházba. Ebben nagy érdeme van I. Lipót királynak. Később III. Károly, Mária Terézia és I. Ferenc József gondoskodtak adományaikkal a görög-katolikus román egyházzól. A román kormány ezeket az egyesülteket is szeretné elszakítani az apostoli Anyaszentegyháztól és visszavinni a skizmába.

Katolikusok száma: 1.230,000 latin	
	1.365,000 görög szertartású
összesen: 2.595,000.	

SHS királyság.

A háború előtti kis Szerbia háromszorosára nőtt a békekötések folytán. A szerbek még nagyobb elfogultsággal és gyűlölettel vannak a katolicizmus iránt, mint a románok. A háború előtt Szerbia volt az egyetlen ország Európában, amely nem engedett be saját területére katolikus püspököt. 1914-ben egyezséget kötöttek a Szentszékekkel, hogy Belgrádban érsekség és Szokopljében püspökség létesüljön. Most másfél éve végrehajtották ezt a szerződést. Az elszakított magyar egyházmegyei részekre az apostoli Szentszék adminisztrátorokat állított. Az egyik ilyen adminisztrátori állás a bácsi, a kalocsai és a pécsi egyházmegyéek odaeső része számára, a másik a szerb bánáti (székhelye Nagybecskerek), ennek teendőit azonban a belgrádi érsek látja el, akinek tulajdonképeni egyházmegyéjében, a régi Szerbiában, igen kevés híve van. Szerb megszállás alatt vannak a társországok is; Horvát-Szlavonországok egészben, Dalmácia kevés kivétellel. (Zára városa és néhány sziget most olasz kézen van.) Bosznia szintén a szerbeknek jutott, ők nyelték el a velük szövetséges Montenegrot is.

Katolikusok száma: 4.735,154 latin	
	41,597 görög szertartású
összesen: 4.776,751.	

Cseh köztársaság.

Szintén nagyon sokat tulajdonított el a mi földünkéből. A forradalommal ott a szélsőséges nemzeti irány kerekedett felül. Szövetségben az egyházgyűlölő szociáldemokratákkal, féktelen agitációt indítottak, hogy a cseh lakosságot eltántorítsák az Egyháztól és nemzeti egyházat létesítsenek. De a kísérlet csak félig sikerült. A tulajdonképeni Csehországban valami 800.000 ember tényleg kilépett az Anyaszentegyházból, de kétharmadrészüik felekezeten kívül maradt, a többinek egy része is protestáns vagy ó-katolikus lett és csak a maradék lépett a cseh nemzeti egyházba, melynek vezetői hamarosan összeveszttek és most ki erre, ki arra húz. Morvaországban nem járt sikerrel a cseh nemzeti egyház agitációja. Természetes, hogy a tótoknak, németeknek és magyaroknak még annyira se kell a cseh huszita egyház.

Legutóbb az üldözés vesztett éles voltából. A politikai hatalom kezd kikúsíszni azok kezéből, akik az Egyház elleni háborút megindították, a hívek pedig szorosabban szervezkedtek és iparkodnak visszaverni a támadókat. Csupán az Erdős Kárpátokban lakó ruthének között folyik még most is a skizmatikus akció, melyet a cseh kormány támogat.

Katolikusok száma: 10.420,375 latin
500,000 görög szertartású
összesen: 10.920,375.

Ausztria.

Az 1918-as forradalom után Ausztriában is egyházellenes áramlat kerekedett felül, de nagyobb kárt nem tehetett, mert nemsokára jött a lehiggulás és kijózanodás. A megszállt magyar területeknek sincsen joguk egyházüldözésről panaszkodni. Az iskolakérdésben annyiban van kellemetlenség, hogy Ausztriában a középiskolák államiak, a megszállt magyar területen azonban az Egyház kezén vannak. Ezért az ottani katolikusok iparkodnak megvédeni az eddigi jogállapotot, mely az Egyházra nézve kedvezőbb. Némely osztrák körök azon botránkoznak, hogy az ottani katolicizmus most is Magyarországhoz húz. A jelenlegi megcsontított Ausztriában nem maradt csak 2 érsekség, 4 püspökség, 1 független apátság és 1 apostoli adminisztratura. A katolikus lakosság csonka Ausztriában 5,518.330.

Lengyelország.

A világháborúnak jóformán egyetlen méltányos következménye volt, hogy felszabadított néhány országot. Lengyelország felosztása a XVIII. század legcsúfabb igazságtalansága volt. A régi magyar országgyűlések többször tiltakoztak ellene és kifejezték rokonszenvüket az elnyomott, megtépett lengyel nemzet iránt. Ami a kérdés vallási oldalát illeti, az osztrák uralom alá jutott lengyeleknek nem volt panaszra okuk, mert a katolikus Habsburg-ház, II. József korát és a közvetlen reakövetkező néhány évtizedet le-

számítva, az Egyháznak mindig szabad mozgást és fejlődést hagyott. Annál többet szenvedtek az oroszoktól, akik sokszor erőszakos, kegyetlen üldözést folytattak. A protestáns Poroszország pedig kicsinyes és a legapróbb részletekig átgondolt elnyomó rendszer alatt tartotta őket. Most, hogy felszabadultak, az Egyház szép virágzásnak indult, mert a mélyen vallásos lengyel nép most szabadon gyakorolhatja hitét. XI. Pius pápa 1925 őszén több új egyházmegyét létesített, 2 régi püspökséget érsekséggé emelt. Lengyelország egyházi beosztása most a következő:

Latin szertartás : 5 érsekség, 15 püspökség. — *Görög ruthén szertartás* : 1 érsekség, 2 püspökség. — *Örmény szertartás* : 1 érsekség.

A katolikus lakosság száma: latin szertartású 17,363.000 (ebben bennfoglaltatik a kb. 5—6000 örmény szertartású is), görög ruthén szertartású 3,035.000, összesen 20,398.000.

Litvánia.

Lengyelország északi szomszédja szintén Oroszországtól szabadult fel. A litván nemzet a XIV. század végén tért meg Hedwig királynénak, Nagy Lajos királyunk második leányának uralkodása alatt. Igen buzgó katolikus lett, történelme a XVIII. század végéig párhuzamosan halad a lengyel történelemmel. 1919 óta ismét önálló állam. Az új határok nem azonosak a régebbi egyházi beosztással, amely a lakossághoz viszonyítva már úgy is elégtelen volt. A görög-keleti orosz kormány t. i. nem engedte új egyházmegyék alapítását. XI. Pius pápa 1926 április 4-én rendezte az ország beosztását. 1 érsekség, 4 püspökség és 1 független prelatura között osztván fel a katolikusokat, kik mind latin szertartásúak, összes számuk 1,855.508, a lakoságnak $\frac{6}{7}$ -része.

Lettonia.

Litvánia északi szomszédja, nyelve is rokon, de nem azonos az előbbiével. Itt már XV. Benedek élesztette fel újra a régi rigai egyházmegyét. Ezt XI. Pius ismét érseki rangra emelte. A katolikusok három év előtt visszakapták egyik rigai templomukat, amelyet a XVI. században elvettek tőlük; ez most a székesegyház. A katolikusok száma 448.779, valamivel kevesebb, mint a lakosság negyedrésze.

Észtország.

Lettonia keleti szomszédja, a magyarokkal rokon nép lakja. A XVI. században ez is sajnálatosan belesodródott a hithagyásba, bár a felelősség az idegen eredetű német lovagokat terheli. Most alig van katolikus az országban. Mindössze 4 pap, aki 3332 hívet gondoz, az utóbbiak majdnem kizárólag nagyobb városokban laknak. Az egyházi helyzetet az apostoli Szentszék még nem rendezte. A megyésfőpásztor teendőit a Rigában (Lettonia) székelő pápai követ látja el. A magyar katolicizmusnak becsületbeli kötelessége volna néhány hithirdetőt nevelni Észtország számára, akik ezt a velünk testvérnépet a hitben is testvéreinkké tehetnék.

Finnország.

Még északra fekszik másik testvérnemzetünk hazája, Finnország. Itt a katolikusok még kevesebben vannak, pár év előtt a népszámlálás szerint csak 415-en 3.000.000 között. Az apostoli Szentszék 1920-ban apostoli helynökséget szervezett, melynek élén felszentelt püspök áll, székhelye az ország fővárosa: Helsinki. A magyar katolikusok továbbra is érdeklődjenek ottani testvéreink iránt, idővel talán a finnországi katolicizmusért is tehetünk valamit.

Oroszország.

A háború folytán területben kissé megcsappant, de még mindig több mint a fele Európának. A szovjetkormány vallásüldözése egyelőre tovább folyik. Az összes orosz területen maradt egyházmegyék (1 érsekség, 4 püspökség) főpásztor nélkül vannak. A katolikusok számát 1,188.000 latin és 48.000 örmény szertartására becsülik, összesen 1,236.000. Egyes félreeső tartományokban a helyi szovjethatóságok nem olyan gyűlölködők és erőszakosak, mint a fővárosban. 1926 augusztusában a pápa megbízásából d'Herbigny Mihály jezsuita, felszentelt püspök, három hétre Moszkvába látogatott a kormány engedélyével. Az ottani katolikusok sok év óta nem láttak püspököt. A főpásztor többszáz gyermeket bérált, Nagyboldogasszony napján és vasárnapokon püspöki nagymiséét mondott és megvigasztalta az elárvult nyájat, azután ismét távoznia kellett.

Görögország és Bulgária.

Ebben a két balkáni államban a katolikusok száma jelentéktelen, Görögországban ismeretlen, Bulgáriában 34.072. Az előbbiben 3 érsek és 6 püspök gondolja az alig pár ezer hívőt. Ezenkívül a Szentatya külön egyházi elöljárót rendelt az odamenekült görög, valamint az örmény szertartású katolikusoknak. Bulgáriában 1 püspökség és 1 apostoli helynökség van.

Olaszország.

Olaszországban az Egyház helyzete az utóbbi években sokkal kedvezőbbben alakult. A kormányférfiak ráuntak a folytonos üldözésre, szembefordultak a vallástalan és tekintélyromboló törekvésekkel, amelyek az állam biztonságát is veszélyeztették. Így szükségképpen jobbindulatúak lettek az Egyház iránt is. A római kérdés még most is megoldatlan, mert a Szentatya helyzete az örökvárosban és zavartalan érintkezése az egész katolikus világgal most sincs biztosítva. Ettől eltekintve azonban nagy a javulás. A népiszkolákba visszavitték a hitoktatást és ezentúl az állami közép- és felsőiskolákban is gondoskodás fog történni az ifjúság vallási igényeiről. Több szerzetesrendnek visszaadták néhány kolostorát vagy templomát, amelyeket a hatvanas-hetvenes években elvettek. A római Colosseumban ismét felállították a keresztet, amelyet 1871-ben eltávolítottak. Úgyszintén a Capitoliumra is visszahelyezték az onnan a 80-as években eltávolított keresztet.

A nyilvános körmeneteket az államhatóságok ismét megvédik minden ellenséges tüntetéssel szemben. Az egész országban mozgalom indult a káromkodás kiküszöbölésére, amelyet hivatalból üldöznek és büntetnek. Olaszország ekként ismét kimutatja, hogy lényegében minden ízében és hagyományában katolikus ország. Az 1914—18-as világháború folytán megszerzett területekkel és lélekszámmal ma Olaszország a világnak legnagyobb katolikus lakosságú állama. A hívek összes száma 41,600.000-re tehető. Az állam területén van a római apostoli Szentszéken kívül még 1 patriarchatus, 51 érsekség, 228 püspökség és 12 független apátság püspöki joghatósággal. Ezekből az egyházmegyékből 2 érsekség és 6 püspökség esik az újonnan szerzett területekre.

Spanyolország.

Az ibériai félsziget nagyobbik állama. Lakossága mindig kitűnt az Egyház és a katolikus hit iránti hűségével. Századokig védelmezte a kereszténységet az Afrikából előretörő izlam ellen. A legújabb korban is hű Spanyolország a régi hagyományokhoz. A spanyol király két év előtt Rómában járt, amidőn is a Szentatyát meglátogatta és megígérte, hogy mindig kész a hitet védeni és a Szentatyának segítségére jönni országának hatalmával. Spanyolországot is kikezdték a mult században az egyházellenes áramlatok, de a nemzet zöme elfordult tőlük és híven ragaszkodik ősei hitéhez, szilárd katolikus meggyőződéséhez. Spanyolországban az egyházi beosztás 9 érsekség, 47 püspökség és 1 független apátság.

A katolikus lakosság 21.318.800. Az egész országban alig van pár száz zsidó, nemkatolikus keresztény pedig jóformán nincsen. Évek óta ott tartózkodik száműzött királyi családunk, amelyet XIII. Alfonz király nagylelkű lovagiassággal védelme alá vett. Az Úristen különös áldása kíséri azokat, akik az özvegyeket és árvákat gyámolítják.

Portugália.

Spanyolország nyugati szomszédja, 1910 óta köztársaság. A forradalom első éveiben heves egyházüldözés dühöngött, de lassankint alábbhagyott. Néhány év óta a hittől elpártolt írók, orvosok és más értelmiségi pályán lévők közül számosan visszatérnek a hithez, akik pedig mindig hívek maradtak, sokkal buzgóbbak lettek. Portugáliának jelenleg 5,600.000 lakosa szintén tisztán katolikus. Az ország európai része 1 patriarchatus, 2 érsekség és 11 püspökségre oszlik.

Franciaország.

A Pyreneusoktól északra terül el, jelenleg Európának kiterjedésre nézve második országa, mindjárt Oroszország után következik. A háború óta az Egyház helyzete annyiban javult, hogy az évek óta dühöngő üldözés megszűnt. A világháborúban több mint 3200 pap elesett, többezren megrokkantak. Ezért a kormány nem meri többé üldözni azokat, kik a hazáért annyit véreztek. Az iskolaiügy terén is némileg szabadabban mozoghat az Egyház, mint előbb, sőt az

apostoli Szentszékkal is felvették a diplomáciai összeköttetést. Az ország szellemi vezetőkörei megint nagyon közelednek a hithez. Számos történettudós, természethúvár, író, akadémikus határozottan katolikus szellemben dolgozik, de az egyszerűbb néprétegek nagyon megérzik a 110 évig folytatott vallásellenes uszítást, különösen átkos az 1884 óta törvénybe iktatott házassági elválás. A családi élet zuhlottsága abban is nyilvánul, hogy nagyon kicsi a születések száma. Sehol Európában nem születik olyan kevés gyermek, mint Franciaországban. Ezért egyes vidékek lakossága már 60—70 esztendő óta állandóan fogy. A háború okozta veszteségeket a franciák nem tudnák pótolni. Hogy városaikat újra felépíthessék, a háború óta már 850.000 olaszt, 450.000 spanyolt, majdnem ugyanannyi belgát és 350.000 lengyelt vándoroltattak be. De ezenkívül tízezrekre megy a bevándorolt magyarok, németek, tótok stb.-iek száma is. Fontos, hogy ezek a bevándorlók lelkipásztorokat kapjanak, különben a nagy ipari központokban közönyösek és vallástalanok lesznek. Franciaország területe 17 érsekségre és 70 püspökségre oszlik. A katolikus lakosság 38.595.612

Belgium.

Franciaország északi szomszédja szintén csaknem tiszta katolikus ország. A háborúban nagyon sokat szenvedett, de most már kiheverte a háború pusztításait. 1926-ban veszítette el Belgium jelenkori legnagyobb fiát, Mercier bíboros, mechelni érseket, aki az egész háborún keresztül az országnak vigasztalója és lelki feje volt, hazáját a németekkel szemben képviselte. A belga katolikusok számtalan jámbor intézményt, iskolát, árvaházat tartanak fenn. Legnagyobb büszkeségük az ősi löweni egyetem, amely a XIX. században éledt újra fel, mint tisztán katolikus egyetem. Saját afrikai gyarmatában, Kongóban, nagy buzgalommal terjeszti a hitet a belga katolicizmus. Több száz missziós papot és apácát tart ott a lakosok megtérítésére. Ezenkívül még Kínában, az angol világbirodalom több pontján és Amerikában is működnek belga hithirdetők. Anynyira alkalmasak ők erre, hogy már Xavéri szent Ferenc, India apostola (XVI. sz.) is szokta mondogatni: «Da mihi Belgas». Az ország 1 érsekség és 5 püspökségre oszlik. A katolikus lakosság 7,405.569.

Hollandia.

Hollandia Belgium északi szomszédja, amely a háborúban semleges volt és ezért nem szenvedett. A lakoságnak csak 35%-a katolikus, de ezek nagyon buzgók és hitükért óriási áldozatokat hoznak. Minket a háború óta nagy hálára köteleztek sok ezer magyar gyermek eltartása, felruházása és nevelése által. A holland katolikusok közül is rengeteg hithirdető pap és apáca kerül ki elsősorban saját gyarmatbirodalmukba, a Szunda-szigetekre. De ezenkívül még az angol gyarmatbirodalomban is dolgoznak. Az országban van 1 érsekség, 4 püspökség. A katolikus lakosság száma 2,455.044.

Németország.

Németország a háborút szerencsétlenül fejezte be és ezért még sok gazdasági nehézséggel küzd. A nemet katolikusok megnyirbált országukban a lakosságnak csak egyharmadát teszik, de nagyon tevékenyek, főleg a szociális és politikai szervezkedés terén. Az 1918-iki átalakulás az Egyháznak annyiban használt, hogy megszűnt sok kicsinyes rendszabály, amely akadályozta szabad fejlődését. A nemkatolikus többségű vidékeken most szabadon lehet templomot építeni, kolostort alapítani, iskolát nyitni és a kormányhatalom nem gyakorol nyomást a vegyesházasságokra. A katolikusok már alaposan kihasználják a megszerzett szabadságot és sok új plébániát, kolostort alapítottak az utolsó nyolc évben. Németország mai területén van 4 érsekség, 18 püspökség, 1 apostoli vicariatus, 1 apostoli prelatura és 1 apostoli administratura. A katolikus lakosság száma 20,330.472.

Svájc.

Németország déli szomszédja a svájci szövetség, amely a háborúban szintén semleges volt. Lakossága nyelvi szempontból három csoportra oszlik: német, francia és olasz. Egy kis töredék, néhány ezer ember még rétoromán nyelven beszél, amely a latinnak egy nagyon elváltozott tájszólása. A lakosságnak 40·5%-a katolikus. Svájcban is nagy buzgólkodással karolják fel a katolikus egyesületi tevékenységet. Ezelőtt 30 és egynéhány évvel Freiburg kanton katolikus egyetemet alapított, amely lassan, de következetesen fejlődik. Svájcban nincs érsekség, hanem 6 egymásnak mellérendelt püspökség és 2 független apátság. A katolikus lakosság száma 1,585.311.

Skandináv országok.

(Dánia, Norvégia, Svédország.)

Ebben a három országban nagyon kevés a katolikus. Dániában az utolsó két évtized alatt meglehetősen sok megtérés van a művelt körökből. Ezenkívül sok a lengyel bevándorló mezei munkás, akik szintén katolikusok.

Dániában 1 apostoli vicariatus és a tengerentúli birtokán, Izland szigetén 1 apostoli prefectura van. A katolikus lakosság a kettőben együtt 20.200.

Norvégiában szintén vannak egyes értelmiségi pályán működők, akik az utóbbi évtizedek alatt visszatértek az Egyházba. Itt 1 apostoli vicariatus van, összesen kb. 4000 katolikussal.

Svédországban még most is fennállanak a katolikusokat üldöző törvények, bár a gyakorlatban rendszeren nem hajtják végre. Néhány megtérés ott is akad, de a mozgalom még nem haladt annyira, mint Dániában és Norvégiában. Az egész ország területe 1 apostoli vicariatus. A katolikus lélekszám 3,424.

Nagybritannia és Írország.

Anglia és Wales. Itt a katolicizmus már majd száz éve (1829) felszabadult a régi elnyomás alól. A mult század 30-as éveiben kezdődött egy megtérési mozgalom a műveltebb körökben, amely még most is tart. A katolikus templomok és iskolák száma szépen emelkedik, bár nagyon sok a teendő a városokban, ahol az anyagi megélhetés gondjai teljesen lekötik az embereket. Az utóbbi években a katolikusok világi hitszónokokat képeznek ki, akik az utcákon és tereken is prédikálnak. Az egyházi beosztás 4 érsekség és 14 püspökség. A katolikus lakosság 2,042.630.

Skócia. Angliától északra fekszik, lakossága sokkal kevesebb. A katolikus vallás most itt is szabadon terjedhet, miután századokig nagyon elnyomták. Szintén akad évente többszáz megtérő. Az ország területe 2 érsekség és 4 püspökség. A katolikusok száma 603.850.

Írország. Az előbbi kettőtől nyugatra fekszik. Nagy többségében mindig katolikus maradt, bár a nemkatolikus kisebbség a többség vallását nagyon elnyomta. 1847 óta óriási méretű kivándorlás ment Amerikába. És ez még most is tart. A buzgó irek között a hit is szépen virágzik, amennyire Írországnak még mindig kissé zavaros politikai viszonyai engedik. Az ország beosztása 4 érsekség és 24 püspökség. A katolikus lakosság 3,242.670.

Ázsia.

Ázsia északi része orosz birtok. Lakossága nagyon gyér. Az Egyház ott azonban szabadabb, mint az európai Oroszországban. Az orosz birtokok legkeletibb részén a Szentszék néhány éve a vladivosztoki püspökséget létesítette. A többi a szibériai apostoli vicariatus alá tartozik. A katolikusok összes száma az óriási területen 149.689.

Angol birtok a hatalmas *India* majdnem egészen. Ott már századok óta folyik a hittedjesztés, de nagyon nehezen megy, mert a nép pogány vallása és sok előítélete erős gátat vet ellene. Van 10 érsekség, 29 püspökség és 2 apostoli prefectura, ezek közül 1 érsekség és 3 püspökség szír-malabári szertartású. A katolikus lakosság száma 2,669.954.

A *francia gyarmatokon* is századok óta működnek hittérítők. 13 apostoli prefecturára oszlik a terület 1,120.000 katolikussal.

A 78,000.000-nyi lakosságú *japán* birodalomban a hit szabadon terjedhet ugyan, de a lakosság átvette az egész modern műveltséget és megrészegedett a nagy anyagi haladástól. Egyelőre csak kevesen hajlanak a hit hívó szavára. A japán anyaországban 1 érsekség, 3 püspökség, 1 apostoli vicariatus és 5 apostoli prefectura van, de csak 87.173 katolikus lélek.

Szárazföldi birtokán, *Koreában*, kedvezőbb a helyzet, mert ott a nép lelkülete jobban hajlik a hittérítők szavára. Három apostoli vicariust találunk itt 100.978 hívővel.

A hatalmas *Kínában* nagy zavarok dúlnak már évek óta, de a lakosság szívesen megtér a hithirdetők szavára. Évente 80—90—

100.000 a megtérők száma. Jelenleg 56 apostoli vicariatus és 11 apostoli prefectura van Kínában 2,277.421 hívővel. XI. Pius pápa 1926-ban nevezte ki az első 6 kínai püspököt akik közül 1 világi, 2 ferencrendi, 2 lazarista és 1 jezsuita van. Ő maga szentelte őket püspökökké 1926 október 28-án. A többi országok katolikus lakossága számára jelentéktelen.

Az Ázsiától délkeletre fekvő *Fülöp-szigetek* lakossága több mint 85%-ban katolikus. Ezeket még Spanyolország nyerte meg a hitnek. 1808-ban Amerika hódította meg és azóta az amerikai felekezetek is nagyon próbálkoznak. Az országba behozták amerikai mintára a hitoktatás nélküli népiskolát. Ártani tehát sokat tudtak, de hasznát vagy saját céljaikat elérni nem. A szigetek egyházi beosztása 1 érsekség, 8 püspökség és 1 apostoli prefectura. A katolikus lakosságot az Egyesült-Államok hivatalos katolikus évkönyve 8,620.378-ra teszi.

A hollandi *Szunda-szigeteken* főleg az utolsó tíz évben lendült fel nagyon a hitterjesztés ügye. Négy apostoli vicariatus és 4 apostoli prefecturára oszlik a terület. A hívek száma kb. 140.000, de szépen gyarapszik.

Afrika.

A fekete világrész nemcsak azért fekete, mert lakosainak bőre olyan. Ezek kevés kivétellel még a pogányság sötétségében sínylődnek. Afrikát az európai államok majdnem egészen felosztották egymás között, de ez tisztán nyereszkedési célból történt. Egyes kormányok tagadhatatlanul barátságosak a hithirdetőkkel szemben. Az Anyaszentegyház nagy erővel fogott hozzá Afrika megtérítéséhez. Az erőfeszítés évről-évre fokozódott. A világháború a fejlődést megállította, sőt visszavetette, de azóta az apostolkodás megint nagy mértékben folyik. Az *angol gyarmatokon* 2 püspökség, 30 apostoli vicariatus és 14 apostoli prefectura van. A katolikus lélekszám 977.291.

A *francia gyarmatokon* 2 érsekség, 3 püspökség, 18 apostoli vicariatus, 9 apostoli prefectura 1,091.167 hívővel. Megjegyzendő, hogy a 2 érsekség és 3 püspökség hívei túlnyomóan bevándorolt fehérek.

A *belga gyarmatokon* 9 apostoli vicariatus és 9 apostoli prefectura 381.012 lelket gondoz.

A többi államokban a lélekszám jelentéktelen.

Amerika.

Délamerika összes llamai szinte tisztán katolikusok, mert annak idején spanyol vagy portugál gyarmatok voltak. Ezeknek az államoknak legnagyobb része még gyermek- vagy ifjúkorát éli. A sokfelől bevándorolt lakosság még nem szokott kellőleg össze. A viszonyok semmiképpen sem állapodtak meg. Ez gyakori egyházüldözéseket is okoz, anelyeket néha rosszakarat, máskor inkább csak az éretlenség sugalmaz.

Középamerikában több apró köztársaság létezik, amelyek egészen katolikusok ugyan, de szintén sok kultúrharcot láttak.

Már Északamerikához sorozható *Mexiko* köztársaság, ahol most egy év óta heves és véres egyházüldözés folyik. Az országban lévő szabadkőművesség már vérontástól sem riadt vissza. XI. Pius pápa ismételten felhívta az egész világ katolikusait, imádkozzanak mexikói testvéreinkért.

Égészen más az Egyház helyzete a szomszédos *Egyesült-Államokban*. Ez a nagy köztársaság eredetileg angol gyarmatok összesége volt. Ezekben a gyarmatokban, egynek kivételével, mindenütt üldözték a katolicizmust, de mikor Angliától elszakadtak, szabadnak nyilvánították a katolikus vallásgyakorlatot is. A száz és egynéhány év óta folyó bevándorlás sok millió katolikust vitt oda. Ezek nagy része elvesztette hitét, de sokan mégis hívek maradtak és a felekezetektől évek során több százezer megtért az igaz Egyházba. Ma az észak-amerikai katolicizmus hatalmas és virágzó, amit főleg rengeteg iskolájának, kórházának és egyéb intézetének köszön. A 17.824 templom mellett 7244 plébániai iskola, 646 polgári, 115 kollégium és 16 egyetem van. A katolikus közoktatásügyre évente 75 millió dollárt áldoznak. Az Anyaszentegyháznak ott is vannak ellenségei, de mint-hogy egészen szabadon dolgozhatnak, évről-évre mégis csak halad. Az Egyesült-Államokban 14 érsekség, 90 püspökség, 1 független apátság és 1 apostoli vicariatus van. A katolikus lélekszám 18.878.722.

Az Egyesült-Államok északi szomszédja, *Kanada*, még Angliához tartozik. Az utóbbi két esztendőben már oda is sokan vándorolnak Európából. A lakosságnak 40%-a katolikus, angol forrásból eredő kimutatás szerint 3,633.563. Kanada az új világnak egyetlen országa, amely jól el van látva papokkal, mert ezeket a híveket összesen 4325 világi és 1579 szerzetespap gondozza. Csak épen a nagyon elszórtan élő magyar bevándorlóknak lenne szükségük még néhány apostoli buzgalmú papra, aki őket az óriási kiterjedésű területen gyakrabban látogathassa. Kanadában az egyházi beosztás 12 érsekség, 26 püspökség, 1 független apátság, 6 apostoli vicariatus, 1 apostoli prefectura.

Ausztrália.

Ez a legújabb világrész, amelynek szárazföldi része a maga egészében angol birtok. Egyházi beosztása 6 érsekség, 14 püspökség, 1 független apátság, 3 apostoli vicariatus és 1 apostoli prefectura. A katolikus lélekszám 1,172.661.

A szigetek, amelyeket *Oceánia* néven szoktak jelölni, részben angol, részben francia, amerikai és japáni birtokok. Mindegyiken folyik a megtérítés munkája. Az apostoli vicariatusok és prefecturák egész raja működik. A francia birtokokon, valamint némely amerikai szigeteken többségben vannak a katolikusok. Az egész szigetvilágon kb. 760.000 katolikus lakik.

Az egész világ egyházi beosztása a következő:

	Latin szertartás							Egyéb szertartás					
	Patriarhatus	Érsekség	Püspökség	Független apats. es prel.	Apostoli vicariatus	Apostoli prefectura	Apostoli administratura	Összesen	Patriarchatus	Érsekség	Püspökség	Apostoli administratura	Összesen
Európa ...	3	119	497	17	9	2	9	656	—	3	12	2	17
Ázsia ...	2	13	32	—	79	23	—	148	5	25	34	—	64
Afrika ...	—	2	13	1	66	37	—	119	1	—	3	—	4
Amerika ...	—	72	278	13	34	14	—	411	—	—	3	—	3
Ausztrália ...	—	8	25	1	22	10	—	66	—	—	—	—	—
Összesen...	5	213	845	32	210	86	9	1400	6	28	52	2	88

Összes katolikus lélekszám:

Európa...	190,779.213
Ázsia ...	15,416.573
Afrika ...	3,271.228
Amerika ...	112,790.464
Ausztrália ...	2,070.930

Összesen : 324,328.408

Ezek közül latin szertartású 317,274.389, egyéb szertartású 7,054.019.

